

Nr 83.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp; given Stockholms slott den 10 februari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:t två framställningar om befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp.

1:o.

Under år 1922 inköpte inspektören P. J. Wikner i Kalix av staten ett virkesparti för en köpeskillning av 19,392 kronor 50 öre att betalas före den 15 september 1922 jämte ränta från förfallodagen till dess full betalning skedde.

För gäldande av berörda belopp ingingo sjökaptenen S. O. Johansson och guldsmeden G. R. Lindbäck, vilka då innehade firman Johanssons och Lindbäcks träförädling i Kalix, solidarisk proprieborgen.

I början av år 1923 försattes såväl Wikner som löftesmännen i konkurs. I konkurserna bevakade kronan fordran å förenämnda belopp, 19,392 kronor 50 öre, jämte ränta. Slututdelning i konkurserna ägde rum den 20 december 1928, varvid kronan i utdelning erhöll tillhopa 1,175 kronor 48 öre, därav 301 kronor 18 öre i Wikners, 164 kronor 70 öre i Johanssons och 709 kronor 60 öre i Lindbäcks konkurs. Vid de undersökningar rörande nämnda personers ekonomiska ställning, som av domänstyrelsen verkställets vid olika tillfällena under åren 1928—1938, har befunnits, att såväl Wikner som hans borgensmän saknade utmätningsbara tillgångar. För avbrytande av preskriptionstiden bevakades under år 1930 kronans fordran hos Wikner, Johansson och Lindbäck.

Enligt hos domänstyrelsen förda räkenskaper utgör kronans ifrågavarande fordran 18,217 kronor 2 öre jämte upplupen ränta.

Sedan domänstyrelsen i skrivelse den 19 april 1938 anmanat Wikner att inkomma med förslag till reglering av sin omförmälda skuld genom månatliga avbetalningar, har Wikner i ansökning den 28 maj 1938 erbjudit ett ackord av högst 1,000 kronor å skulden. Till stöd för sin framställning har Wikner åberopat, att hans ekonomiska ställning vore svag samt att hans anställningsförhållanden vore osäkra.

Beträffande Wikners och hans borgensmäns personliga och ekonomiska förhållanden har upplysts följande.

Wikner är gift och har ett minderårigt barn. Hustrun är sjuklig sedan flera år tillbaka. Wikner är anställd såsom skogsförvaltare hos aktiebolaget Scharins söner, Clemensnäs, mot en lön av 550 kronor per månad jämte fri bostad. Enligt egen uppgift har han, utöver skulden till kronan på grund av ifrågavarande virkesköp, skulder å tillhopa omkring 10,000 kronor.

Johansson har tidigare för sin hustrus räkning förestått en sågverksrörelse i Luleå. Sedan hustrun numera försatts i konkurs, har emellertid sagda rörelse upphört. Enligt uppgift från stadsfogden i Luleå saknar Johansson helt utmätningsbara tillgångar.

Lindbäck är över 60 år gammal och sjuklig. Han försörjer sig nödortftigt såsom prokurist i en dotters firma. För sitt arbete åtnjuter han ej annan inkomst än kost och bostad samt någon handpenning. För något år sedan försattes Lindbäck på ansökan av annan borgenär ånyo i konkurs, vilken emellertid avskrevs, när tillgångar till täckande av konkurskostnaderna saknades.

Domänstyrelsen har i skrivelse den 24 november 1938 yttrat, att det i beaktande av borgensmännens ekonomiska ställning syntes otänkbart att av dem utfå ens någon del av kronans förevarande fordran. Styrelsen framhåller vidare, att även Wikners ekonomi vore svag, samt anser, att exekutiva åtgärder därför ej borde tillgripas. För domänverkets del har det syntes styrelsen fördelaktigare att godtaga det av Wikner erbjudna ackordet. Med hänsyn till vad sålunda anförts har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t

mätte föreslå riksdagen, att Wikner befriades från vidare betalningsskyldighet till domänverket på grund av ifrågavarande virkesköp mot villkor att han till domänstyrelsen inbetalade ett belopp av 1,000 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 18 januari 1939 förklarat sig biträda vad domänstyrelsen i ärendet hemställt.

Utsikterna att av Wikner och de båda borgensmännen för ifrågavarande virkesköp erhålla betalning för kronans fordran till högre belopp än det Wikner erbjudit såsom ackord eller 1,000 kronor torde såvitt man kan bedöma vara tämligen ringa. Med hänsyn såväl härtill som till övriga föreliggande omständigheter anser jag mig böra i likhet med domänstyrelsen och statskontoret tillstyrka, att det begärda ackordet medgives. Frågan torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Departements-
chefen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att P. J. Wikner, S. O. Johansson och G. R. Lindbäck må befrias från vidare betalningsskyldighet till kronan på grund av ifrågavarande virkesköp, under förutsättning att av kronans fordran inbetalas ett belopp av 1,000 kronor.

2:o.

Under år 1930 inköpte Adrian Bask i Storliden, Norsjö, av staten virke från Norsjö revir för en sammanlagd köpeskilling av 17,510 kronor att erläggas senast den 15 augusti 1931. Till säkerhet för betalningens fullgörande har tecknats solidarisk propriëborgens dels den 11 oktober 1930 intill ett belopp av 18,000 kronor av Fahle Lind, Linus Lind, J. A. Jonsson och S. A. Bask, dels ock den 24 januari 1932 intill ett belopp av 12,000 kronor av Fahle Lind, Linus Lind, Johan Lindgren och J. G. Eriksson, samtliga borgensmän bosatta i Norsjö. Av nyssnämnda köpeskilling ha erlagts 510 kronor den 15 december 1931, 5,000 kronor den 2 februari 1932, 1,000 kronor den 23 maj 1932 och 2,194 kronor 53 öre den 24 augusti 1932. Efter dessa avbetalningar återstod oguldet ett belopp av 8,805 kronor 47 öre jämte ränta. Genom utslag den 23 december 1932 har länsstyrelsen i Västerbottens län förpliktat Adrian Bask och hans borgensmän, vilken bäst gälda gitte, att till kronan utgiva sagda belopp, 8,805 kronor 47 öre, jämte ränta och lagsökningskostnader. Enligt ett av vederbörande landsfiskal den 16 januari 1933 utfärdat bevis saknade samtliga gäldenärerna utmättningsbar egendom.

Med skrivelse den 10 januari 1939 har domänstyrelsen överlämnat en av Adrian Bask och borgensmännen Fahle Lind och Linus Lind genom landsfiskalen i Norsjö distrikt den 2 augusti 1938 gjord framställning, att de av den resterande skulden i anledning av omförmälda virkesköp finge kontant inbetala ett belopp av 4,000 kronor samt att återstoden av skulden måtte avskrivas.

Landsfiskalen i Norsjö distrikt har framhållit, att det givetvis bleve nödvändigt för Adrian Bask, Fahle Lind och Linus Lind att upplåna medel för att

kunna inbetala ett efter deras ekonomiska förhållanden så avsevärt belopp som 4,000 kronor. Borgensmännen J. A. Jonsson, S. A. Bask, Johan Lindgren och J. G. Eriksson vore insolventa. Landsfiskalen har förklarat sig livligt tillstyrka den gjorda framställningen om ackord å ifrågavarande skuld.

Domänstyrelsen har hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att Adrian Bask och hans borgensmän befriades från vidare betalningsskyldighet till domänverket på grund av ifrågavarande virkesköp under villkor att de till domänstyrelsen inbetalade ett belopp av 4,000 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 31 januari 1939 förklarat sig biträda vad domänstyrelsen i ärendet hemställt.

*Departements-
chefen.*

Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna vill jag i likhet med de hörda myndigheterna tillstyrka, att det begärda ackordet medgives. Frågan torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att Adrian Bask, Fahle Lind, Linus Lind, J. A. Jonsson, S. A. Bask, Johan Lindgren och J. G. Eriksson må befrias från vidare betalningsskyldighet till kronan på grund av ifrågavarande virkesköp, under förutsättning att av kronans fordran inbetalas ett belopp av 4,000 kronor.

Statsrådets övriga ledamöter instämma i vad departementschefen hemställt i de under 1:o och 2:o förut antecknade ärendena.

Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämnar bifall till vad departementschefen hemställt samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:
Allan Tigerschiöld.